

Васюк В.Л., Васильчишин Я.М., Прошок В.В.
**ПРОБЛЕМА РЕВІЗІЙНОГО ЕНДОПРОТЕЗУВАННЯ КУЛЬШОВОГО СУГЛОБА ПРИ СЕПТИЧНИХ
УСКЛАДНЕННЯХ**

*Кафедра травматології та ортопедії
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

Стрімке зростання кількості операцій первинного ендопротезування кульшового суглоба у світі та в Україні неминує призводить до збільшення абсолютної кількості ускладнень, зокрема, перипротезної інфекції. За даними сучасної літератури, її частота становить від 0,5% до 3,0%. В абсолютних цифрах це – сотні і тисячі хворих. Найуспішнішою тактикою лікування перипротезної інфекції кульшового суглоба лишається двоетапне ревізієне ендопротезування, вперше описане Insall у 1983 р., із частотою успішної ерадикації інфекції до 91%. В Україні цей метод не набув широкого розповсюдження і потребує подальшого вивчення та вдосконалення.

Метою роботи було покращення результатів лікування перипротезної інфекції кульшового суглоба шляхом удосконалення технології двоетапного ревізієного ендопротезування із застосуванням розроблених артикулюючих цементно-антибіотикових спейсерів

Обстежено 69 хворих, оперованих у Центрі травматології та ортопедії м. Чернівці в період з 2010 по 2015 роки, яким було виконано двоетапне ревізієне ендопротезування з приводу перипротезної інфекції кульшового суглоба. Середній вік хворих склав $61,3 \pm 12,9$ років (від 22 до 81 років). Чоловіків було 28, жінок – 41. В роботі вирішене актуальне завдання ортопедії – покращення результатів лікування та профілактики перипротезної інфекції кульшового суглоба шляхом удосконалення технології двоетапного ревізієного ендопротезування із застосуванням розроблених цементно-антибіотикових спейсерів.

Удосконалена технологія двоетапного ревізієного ендопротезування кульшового суглоба з використанням розроблених цементно-антибіотикових спейсерів, які виготовляють інтраопераційно з урахуванням даних антибіотикограми, застосована при хірургічному лікуванні перипротезної інфекції у 69 пацієнтів, дозволила досягти ерадикації інфекції та отримати добрі функціональні результати лікування ППІ у 89,7% випадків. Середня оцінка у них склала $87,18 \pm 6,44$ балів за шкалою Harris Hip Score.

Васюк В.Л., Кваснюк Д.І.
**ЗАСТОСУВАННЯ ОПТИКО-ПОЛЯРИЗАЦІЙНИХ МЕТОДИК ТА АРТРОСКОПІЇ В РАННІЙ
ДІАГНОСТИЦІ ТА ЛІКУВАННІ СЕПТИЧНОГО АРТРИТА**

*Кафедра травматології та ортопедії
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

Застосовано оптико-лазерні методики для диференційної діагностики реактивного синовіту при деформівному гонартрозі II-III ст. та септичного артрити.

Мета роботи: покращити диференційну діагностику змін синовіальної рідини людини застосувавши метод лазерної багатопараметричної поляриметрії, фазометрії та спектрофотополариметрії мікроскопічних зображень плівок синовіальної.

В дослідженні взяли участь 12 пацієнтів у віці від 26 до 76 років, з них 7 жінок та 5 чоловіків ули. Синовіальну рідину забирали шляхом пункції верхнього завороту колінного суглобу до початку лікування, після чого 1 мл використовували для приготування мазка. Дослідження плівок синовіальної рідини вищеописаними методами проводилось в схемі Стокс-полариметра, фазометра пучком гелій-неонового лазера довжиною хвилі 0,6328 мкм, потужністю 5 мВт та подальшої цифрової обробки отриманих даних. Середня тривалість окремого оптико-лазерного дослідження мазка синовіальної рідини для одного пацієнта 1,5 – 2 год. Медичну інформативність методів демонстрували шляхом визначення чутливості та специфічності для окремо взятої методики та групи пацієнтів.

Отримані результати вказують, що найбільшу чутливість і специфічність демонструє метод спектрополариметрії, де відповідно чутливість становить 92 – 93% та специфічність методу 82 – 86%. Чутливість методу фазометрії лазерних мікроскопічних зображень складає 82 – 83%, а специфічність 73 – 76%. Метод Стокс-полариметрії загалом демонструє найнижчі показники чутливості (43-56%) та специфічності (38 – 46%), але є базовим для проведення фазометричних та спектрополариметричних досліджень. Результати отримані при дослідженні синовіальної рідини при септичному артриті представлені в таблиці.

Таблиця

Статистичні моменти	Поляризація		Фазометрія	Спектральні
	A(азимут)	B(еліпт)		
Середнє	1,47 ± 0,27	0,73 ± 0,08	0,87 ± 0,13	0,031 ± 0,005
Дисперсія	0,21 ± 0,037	0,23 ± 0,037	0,145 ± 0,023	0,38 ± 0,063
Асиметрія	0,44 ± 0,069	1,15 ± 0,21	2,09 ± 0,34	0,41 ± 0,073
Ексцес	1,12 ± 0,24	0,88 ± 0,16	2,23 ± 0,36	3,48 ± 0,57

На основі отриманих результатів проводилось артроскопічне лікування хворих на ранніх стадіях артрити.

Мета лікування інфекційного артрити – санація вогнища інфекції та рання ремобілізація. Артроскопічне лікування запропоновано JARRET в 1981 р. Доцільність при локалізації процесу тільки в межах суглоба. Задача артроскопії при інфекційному артриті - декомпресія механічне очищення суглоба промиванням видалення некротичних тканин, фібрину. Repeted endoscopic lavag – повторне промивання через артроскопічну шахту великим об'ємом рідини (не менше 6 -10 літрів, контроль гідростатичного тиску). Встановлення вакуум дренажа. Постановка постійного промивного дренажа з відсмоктувачем і подальшим промиванням, якщо на думку хірурга одного промивання не достатньо.

Отже, комплексне застосування оптико-лазерних методик дослідження мікроскопічних зображень плівок синовіальної рідини поряд із загальноприйнятими методами обстеження дозволяє значно прискорити об'єктивну діагностику та диференціацію патологічних станів суглобів. Артроскопічне лікування інфекційного артрити на ранніх стадіях дозволяє адекватно санувати вогнище інфекції методом лаважу. Малоінвазивність методу зменшує нервовотрофічні розлади в запаленому суглобі. Значно зменшується потреба в іммобілізації, що дозволяє скоріше приступити до ремобілізації та відновного лікування.

Васюк В.Л., Марчук О.Ф., Зінченко А.Т. ОСОБЛИВОСТІ ДИФЕРЕНЦІАЛЬНОЇ ДІАГНОСТИКИ ТРАНЗИТОРНИХ СИНОВІТІВ У ДІТЕЙ

*Кафедра травматології та ортопедії
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

Актуальність дослідження обумовлена тим, що транзиторний синовіт достатньо часто зустрічається у вигляді короткочасного неспецифічного запалення синовіальної оболонки кульшового, рідше колінного суглобів у дітей, частіше у хлопчиків. Розвиток процесу часто пов'язують з невеликою травмою або захворюванням з невисокою субфебрильною температурою, наприклад бактеріальні захворювання дихальних шляхів і порожнини рота (тонзиліти, фарингіти): при тривалій ходьбі. Транзиторний синовіт суглобів у дітей трапляється досить часто, однак патогенез цього захворювання практично не вивчений. В основному, синовіт розвивається у дітей від півтора років і до періоду статевого дозрівання.

Метою нашої роботи було визначити основні відмінності в діагностичних критеріях характерних для транзиторного синовіту на основі аналізу 267 випадків.

З 2013 по 2015 роки у відділенні дитячої травматології лікарні швидкої медичної допомоги м. Чернівці проліковано 267 дітей з діагнозом «коксит», серед них 152 хлопчики та 115 дівчаток. Середній вік становив $5,0 \pm 2,7$ років. Виділено чотири клінічні групи. До першої клінічної групи увійшли діти, у яких після обстеження не знайдено особливих змін у лабораторно-інструментальних показниках. Тому було встановлено діагноз – транзиторний синовіт. До другої клінічної групи увійшли 18 дітей, у яких було встановлено ювенільний ревматоїдний артрит. До третьої групи увійшли 12 дітей з хворобою Пертеса. До четвертої клінічної групи увійшло 65 дітей з юнацьким еліфізоїзмом, гематогенним остеомієлітом та пухлинами.

За нашими спостереженнями транзиторний синовіт відрізняється гострим початком і стрімким розвитком. З'являється біль у ранкові години, активні та пасивні рухи в суглобі обмежені, що нагадує клініку ювенільного ревматоїдного артрити. Дитині стає складно виконувати рухи в суглобі, більш того, часто вона намагається зафіксувати ногу в шадному положенні. Кінцівка знаходиться в положенні згинання, приведення і внутрішньої ротації, в той час як дитина чинить опір будь-яким спробам пасивних рухів через м'язовий спазм. Цей процес зазвичай односторонній, хоча зрідка може бути і двостороннім. У цих дітей майже завжди відзначаються кульгавість і болючість суглоба при пальпації. Температура зазвичай нормальна або злегка підвищена і рідко буває високою. Як правило, тривалість захворювання – 10-14 днів.

При оцінці даних лабораторних досліджень звертає на себе увагу практично повна відсутність змін показників як в загальному, так і біохімічному аналізах крові. Також інтактними залишаються гостро фазові показники С-реактивного протеїну, антистрептолізин-О, сіалові кислоти та інші. Це дозволяє виключити велику кількість запальних та деструктивних захворювань суглобів. При рентгенографії може візуалізуватися розширення суглобової щілини, а при проведенні ультразвукового дослідження суглобів – збільшення кількості синовіальної рідини. У разі сумнівів показані пункція суглоба і посів синовіальної рідини, проведення магнітно-резонансної томографії уражених суглобів.

Таким чином, диференційований підхід до діагностики та лікування дітей з діагнозом «коксит» дозволив виділити клінічні групи з уточненими діагнозами, від яких залежала подальша лікувальна тактика.

Гирла Я.В.

РЕЦИДИВ ГІПЕРТИРЕОЗА У ОПЕРОВАНИХ ХВОРИХ ІЗ ТОКСИЧНИМИ ФОРМАМИ ЗОБА: ДЕЯКІ ПРИЧИНИ, ЙМОВІРНІ ШЛЯХИ КОРЕКЦІЇ

*Кафедра хірургії № 1
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

Після оперативного втручання з приводу різних форм тиреотоксичного зоба у більшості пацієнтів, у післяопераційному періоді виявляються функціональні порушення щитоподібної залози (ЩЗ) різного ступеня важкості. Серед них, найбільш частим, є зниження тиреоїдної функції (гіпотиреоз), яка залежно від обсягу